

„Ar saktu uz debesīm” – arheoloģisks pasākums Tukumā

15. janvārī plkst. 15:00 Tukuma Sv. Trīsvienības luterāņu baznīcā, Brīvības laukumā 1 notiks publisks pasākums „Ar saktu uz debesīm”. Par arheoloģiskajos izrakumos atklātajām liecībām stāstīs arheologs *Dr. hist.* Rūdolfs Brūzis, bet ieskatu viduslaiku tukumnieku dzīves apstākļos, uztura paražās un demogrāfijā sniegs antropoloģe *Dr. hist.* Gunita Zariņa. 2019. gada rudenī veiktajos izrakumos atrastie interesantākie priekšmeti – saktas, vainagu un jostu detaļas, piekariņi, zvārguļi, monētas un naži – būs aplūkojami nelielā izstādē. Pasākumā sevišķi aicināti novada vēstures interesenti, skolnieki, pedagogi un jebkurš pilsētas iedzīvotājs. Ieeja brīva.

Arheoloģiskie pētījumi ap Tukuma baznīcu pērnā gada rudenī norisinājās kapsētas teritorijā, kas senpilsētā ierīkota 14. gadsimtā un pastāvējusi līdz 18. gadsimta beigām. Izpētes laikā atrastas Ziemeļkurzemes pilsētu baznīcu kapsētām netipiski daudz monētu, rotas lietu un nažu. Tās ir jaunas liecības, kas būtiski papildina vai pat maina līdz šim zināmo informāciju par Tukuma viduslaiku draudzes novada sabiedrību, tās brīvajiem un turīgajiem ļaudīm, cilvēku etnisko piederību un iekšējām attiecībām. Arī pētījumos iegūtās interesantās ziņas par viduslaiku tukumnieku veselību, uzturu un dzīves apstākļiem ir līdz šim plašāk nezināmas.

Unikāls atradums ir pie baznīcas ieejas sliekšņa izceltais zilā granīta akmens ar iekaltu teitoņu jeb spieķu krusta attēlu. Krustakmens, kas bijis daļēji ierakts zemē, apzīmējis seno baznīcas kapsētu, iespējams, pat kopš tās pirmsākumiem 14. gadsimtā. Šādi krustakmeņi Latvijā zināmi vien retums.

Lai turpinātu dievnama hidroizolācijas un lietus ūdens kanalizācijas sistēmas izbūvi, iecerēts, ka arheoloģiskie uzraudzības darbi turpināsies 2020. gadā, solot jaunas, interesantas ziņas par seno Tukumu un tā ļaudīm.

Tukuma dievnams aizvien kļūst sabiedrībai atvērtāks un pieejamāks. Sadarbībā ar Tukuma novada Domi baznīcā vairākas reizes gadā notiek koncerti, ko novērtē mūzikas cienītāji un tukumnieki. Tūrisma sezonas laikā baznīcu apmeklē ceļotāji. Draudze izdevusi Intas Dišleres grāmatu par Tukuma draudzi un dievnamu „Ar ticību, cerību, mīlestību cauri gadu simtiem”. Pērn veiktie būvniecības un arheoloģiskās uzraudzības darbi finansēti no Nacionālās kultūras mantojumu pārvaldes, Tukuma novada Domes, kā arī ar pašas draudzes līdzdalību.

Preses relīzi sagatavoja:

Tukuma evaņģēliski luteriskās baznīcas atjaunošanas fonds,
Mārcis Zeiferts,
mob. +371 29145305
atjaunosanasfonds@gmail.com